

Mindre Meddelelser.

Brev fra Omsk af 12te Februar (Udtog) . . . Foruden de forskjellige Expeditioner til Nord-Sibirien, hvori Russerne kappes med Udlænderne, er der iafvigte Sommer afgaaet to russiske Expeditioner til Kina for at undersøge den nordvestlige Del af Mongoliet og Tibet. Potánin, født Sibirianer og Forfatter af flere vigtige Afhandlinger over dette, hidtil saa lidet kjendte Land, ledsages af sin Hustru, to Videnskabsmænd og to andre rejsende i Egenskab af Jægere. Denne Expedition har i Forhold til Rejsens Varighed, to Aar, temmelig smaa Midler, nemlig 10,000 Rubler. Den anden Expedition, under Anførsel af Oberst Prsjevalskii, der er bekjendt for sine Rejser og Skildringer af det nordøstlige Mongoli, kan ikke klage i denne Henseende; thi foruden en Sum af 25,000 Rubler i Penge, fører denne Expedition en umaadelig Bagage med sig.

Efter Oberst Zosnofski's toaarige Rejse i Kina er der blevet aabnet en ny Handelsforbindelse imellem Kina og Rusland med Saisan-Gutsjen som Udgangspunkter. Denne Vej har allerede vist sin Nytte ved de storartede Korntransporter, som russiske Kjøbmænd have ført til den kinesiske Hær ved Gutsjen. Flere mindre Karavaner ere vel blevne plyndrede af Djunganerne; men Hovedtransporterne ere dog komne i god Behold, ligesom Betalingen derfor i rent Sølv. Imidlertid vil denne Handelsrute ikke kunne naa sin fulde Vigtighed, saa længe Kineserne ikke have faaet Bugt med de oprørske Djunganer. Dertil er der dog endnu lange Udsigter, naar man skal dømme efter den ynkelige Forfatning, hvori den kinesiske Hær befinder sig, da den efter rejsende Kjøbmænds Udsagn ligner en Skare Tiggere. Landstrækningerne, i hvilke Krigen nu har hærjet i over tre Aar, ere halvt ødelagte. Saasnt disse Forhold blive ændrede, vil den nye Vej komme til sin Ret, og den gamle, vel kjendte Vej over Kjækta vil da træde i Baggrunden.

Efter Planen skal Potánins Expedition under sin Udrejse søge Lejlighed til at blive kjendt med Landets Frembringelser og Handel med Kina, imedens den paa Tilbagereisen skal gjøre sig bekjendt med de russiske Varelager og i det hele med de Fremskridt, som den russiske Handel har gjort i disse Egne. Landet, som Expeditionen gennemrejser, kan forhaabentlig faa Betydning for Handelen som Transitvej for Kinas Fabrikater. I videnskabelig Henseende fortjene de ethnografiske Undersøgelser særlig Opmærksomhed. Paa den Strækning, som Expeditionen skal gennemrejse, vil den faa at gjøre med fire Folkestammer, nemlig den mongolske, den kalmukiske, den urjunkaiske og den kirgiske. Foruden at skaffe sig et almindeligt Kjendskab til disse Folk, har Potánin sat sig to Opgaver, nemlig at undersøge det Afhængighedsforhold til Opholdstedet, som Landet medfører for Beboerne, og at efterspore de Indflydelser, som Mellemasiens Nomadefolk nu ere underkastede. Den sidste Opgave er især af Vigtighed, da dens Løsning vil kunne kaste et nyt Lys over Spørgsmaalet om de derværende Folkeslags gjensidige Indflydelse paa hverandre.

I Efteraaret modtog vi for Resten fra den kinesiske By Julta, hvortil Potánin var kommen, den lidet glædelige Efterretning, at han var bleven fængslet der. Efter Expeditionens Komme til den nævnte By ønskede dens Medlemmer at fremstille sig for den kinesiske Guvernør; den kinesiske Øvrighed erklærede imidlertid, at Guvernøren ikke boede i selve Byen, men i et Kloster, nogle Verster derfra. De rejsende drog da ud til Klosteret; men ved Indgangen dertil bleve de omringede af en oprørsk Kineserhøvel, som overøste dem med Stene, der ramte to af de rejsende temmelig alvorlig. Den kinesiske Øvrighed kom nu til Syn og fængslede alle de Medlemmer af Expeditionen, som vare komne til Klosteret. Der begyndte en Undersøgelse af Sagen, hvorved Kineserne dog først næste Dag fandt det muligt at løslade de rejsende af deres Arrest; ved denne Lejlighed blev det disse kundgjort, at saa fremt de fulgte denne Retning længer ind i Landet, vilde de kinesiske Øvrigheder ikke svare for deres Sikkerhed. — De kinesiske Øvrigheder have

ogsaa befalet et strængt Tilsyn med Prsjevalskii's Expedition.

Man véd jo nok, at Kineserne fra gammel Tid ere ilde-sindede imod enhver Nyhed; men den Tid nærmer sig, da det udstrakte Kina bliver aabnet for den evropæiske Civilisation, og dette vil rimeligvis ikke ske, saaledes som Evropæerne tidligere have tænkt, nemlig ad Sø-, men derimod ad Landvejen. Der foreligger nu to Projekter til Jærnevejlinjer fra Rusland og ind igjennem Kina. Det ene af disse gaar over Omsk, Tomsk, Krasnojarsk og Irkutsk til den mongolske Grænse med en brat Omdrejning imod Syd til Peking, og det andet gaar igjennem den gule og den blaa Flods frugtbare Sletter til Byerne Hankov og Sjanghaj. Hvor vigtige disse Veje ville blive for Rusland, kan ses af følgende Talstørrelser: i Aaret 1850 blev der fra Rusland til Kina befordret 280 Mill. Pd. Manufakturvarer, imedens der fra Kina til Rusland sendtes 13 Mill. Pd. The. Siden de kinesiske Havne bleve aabnede, har denne Omsætning dog aftaget en Del, da det er meget billigere at sende Theen til Søs end til Lands over Kjækta. At et af disse Projekter vil blive realiseret, kan ikke være nogen Tvivl underkastet; thi den russiske Regering følger med Ihærdighed det Maal, som den én Gang har sat sig, og den Vinding, som følger med et saadant Jærnevejsanlæg, er saa stor, at den ikke kan skattes for højt. En sibirisk Jærnevej, der gaar ind i Asiens Midte, giver Forret paa hele den mellemasiatiske og den kinesiske Handel. Heri ligger ogsaa Grunden til, at den engelske Presse stiller sig saa fjendlig over for disse Jærnevejsprojekter; men jo stærkere disse Angreb ere, des større Opfordring er der til, at man, saa snart som mulig, skrider til at udføre et saadant Vejanlæg. Em. Hansen.

En Tur paa Jærnevejen over Panamatangen*). Ved Solopgang stod Damperen „Colon“ ind imod Land efter de tre Dages Rejse fra St. Thomas. I Følge Bestikket havde vi Land i Nærheden, men tætte Taager mindskede Synskredsen, og der blev navigeret med stor Varsomhed. Et Kanonskud affyredes, og samtidig med et Drøn fra et amerikansk Vagtskib i det fjerne, bragte Vinden os en ejendommeligt krydret, honningsød Vellugt. Det var blomstrende Mangotræer, der sendte os deres Hilsen mile vidt til Søs. Vi gik da frem ad i Taagen, og snart viste sig utydelige kostformede Masser; det var Palmekronerne, som ragede op over Kyststrækningernes Skove, og som for os uindviiede tog sig ud som store Vagertoppe. Men efterhaanden som Taagerne lettede, saa vi de lave, skovklædte Kyststrækninger og bag dem et noget højere liggende Land. Vagtskibet passeredes, atter et Skud, og vi fortøjede ved en de store Kaier, hvis Lagerhuse og Embedsboliger danne Hoveddelen af Staden Colon eller, som den ogsaa kaldes, *Aspinwall* efter Nordamerikaneren af samme Navn. Et Par Hoteller og Jærnevejsbygninger ere opførte af Mursten, Resten af Byen er simple Træhuse, tækkede med Tagspaan. Brolægning og planmæssig Bebyggelse af Terrænet findes kun for Havnegadens Vedkommende. Paa Hundrede Skridt fra Byen staar man foran et næsten uigjennemtrængeligt Fletværk af Kak-tusser, tornede Akasier, lave Palmer og Lianer. Mange af Planterne have pragtfulde Blomster, store, spraglede Sommerfugle og glimrende Pragtbiller findes i Mængde, og mine unge engelske Rejsefæller gjøre hurtig en rig Høst til den første Gang brugte Botaniserkasse. Imellem Krattet og den fugtige Jord staar, skjønt Solen alt brænder, Taagen endnu og dirrer i Yarmen, og de indfødte, som vi møde, forekomme os, til Trods for deres brune og sorte Lød, at have et sygeligt Udseende. Skjønt jeg var vant til Vestindiens

*) Uagtet der for tolv Aar siden er trykt en, af daværende Lejtnant H. Garde affattet Beskrivelse af en saadan Tur, optage vi ovenstaaende smukke Skildring, der kan tjene som Supplement til Meddelelsen om Kanalvejen i de her omtalte Egne, og som tillige for Læseren oplyser et og andet om Vanskeligheden ved at udføre større Jordarbejder der. Red.